

REKENINGKUNDE: VRAESTEL I

EKSAMENNOMMER

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Tyd: 2 uur

200 punte

LEES ASSEBLIEF DIE VOLGENDE INSTRUKSIES NOUKEURIG DEUR

- Hierdie vraestel bestaan uit 12 bladsye en 'n Inligtingsboekie van 5 (i – v) bladsye met 'n Verhoudingsblad op bladsy i. Maak asseblief seker dat jou vraestel volledig is.
- Lees die vrae noukeurig deur.
- Beantwoord die vrae in die ruimte wat voorsien word.
- Dit is in jou eie belang om leesbaar te skryf en jou werk netjies aan te bied.
- Jy mag **nie** groen of rooi ink gebruik nie. **Jy mag 'n potlood gebruik, maar gebruik asseblief 'n sagte, donker potlood.**
- Alle berekeninge moet tot twee desimale plekke afgerond word.
- Handig asseblief hierdie vraestel in.
- Die puntetoekenning en die toepaslike tyd wat vir elke vraag geneem moet word, is soos volg:

	Moontlike punte	Werklike punte	Nasiener se handtekening	Moderator se handtekening
Vraag 1: Vervaardiging (19 minute)	37			
Vraag 2: Maatskappy finansiële state (41 minute)	56			
Vraag 3: Kontantvloei en verhoudingsontleding (40 minute)	65			
Vraag 4: Batebestuur/voorraad (20 minute)	42			
TOTAAL	200			Kontroleerder

VRAAG 1 VERVAARDIGING**(37 punte; 19 minute)**

Verwys na die Inligtingsboekie vir inligting aangaande Rubicon Vervaardigers.

- 1.1 Stel die produksiekostestaat vir die jaar eindigende 31 Desember 2014 op. Slegs die aantekeninge oor grondstowwe en fabrieksbokoste word verlang. Alle ander berekeninge moet tussen hakies getoon word.

Rubicon Vervaardigers
Produksiekostestaat vir die jaar geëindig 31 Desember 2014

Primêre koste	
Grondstofkoste	2 115 000
Direkte arbeidskoste	
Fabrieksbokoste	
Totale vervaardigingskoste	
Onvoltooide werk aan die begin van die jaar	
Onvoltooide werk aan die einde van die jaar	
Produksiekoste van afgewerkte goedere	

Rubicon Vervaardigers
Aantekeninge by die produksiekostestaat vir die jaar geëindig 31 Desember 2014

Grondstowwe

Beginvoorraad grondstowwe	
Aankope van grondstowwe	
Eindvoorraad grondstowwe	

Fabrieksbokoste

Waardevermindering op toerusting	180 000

(32)

- 1.2 Ontleed die volgende transaksies onder die rekeningkundige vergelyking.

Die BTW-gedeelte op die kredietaankope van grondstowwe vir R2 304 000 (BTW uitgesluit).

Rekening gedebiteer	Rekening gekrediteer	Bedrag	B	E	L

(5)

VRAAG 2 MAATSKAPPY FINANSIËLE STATE**[56 punte; 41 minute]**

Verwys na die Inligtingsboekie vir inligting aangaande Gekonsolideer BPK.

- 2.1 Voltooi die aantekeninge by die finansiële state van Gekonsolideer BPK vir albei jare eindigende 31 Januarie.

Gekonsolideer BPK
Aantekeninge by die finansiële state vir die jaar eindigende 31 Januarie

Aantekening 3: Tasbare bates

	Eiendom en masjinerie	Voertuie	Toerusting	Totaal
Drawaarde op 1 Februarie 2014	?	?	?	
Kosprys	594 000	270 000	240 000	
Opgehoopte waardevermindering	0	(162 000)	(72 000)	
BEWEGINGS				
Byvoegings teen kosprys	?	?	105 000	
Vervreemdings teen drawaarde			?	
Waardevermindering		?	?	
Drawaarde op 31 Januarie 2015	?	?	?	?
Kosprys	678 700	?	300 000	1 428 700
Opgehoopte waardevermindering	0	?	?	

(24)

Berekeninge vir tasbare bates:

**Aantekening 7: Gewone aandelekapitaal
UITGEREIK**

	2015
? Gewone aandeel aan die begin van die jaar uitgereik teen R10-uitgifteprys	?
15 000 Gewone aandeel gedurende die jaar uitgereik teen R10-uitgifteprys	?
100 500 Gewone aandeel aan die einde van die jaar uitgereik teen R10-uitgifteprys	?

(4)

Aantekening 8: Behoue verdienste

	2015
Behoue verdienste aan die begin van die jaar	36 000
Netto inkomste na belasting	?
Dividende op gewone aandeel	?
Tussentydse dividend betaal	?
Einddividend verklaar	?
Behoue verdienste aan die einde van die jaar	?

(7)

Aantekening 9: Handels- en ander bedrae betaalbaar

	2015	2014
Handelskrediteur	123 000	?
SAID – Inkomstebelasting	?	0
Aandeehouers vir dividende	75 000	90 000
	?	?

(4)

- 2.2 Voltooi die Staat van Finansiële Posisie (Balansstaat) van Gekonsolideer BPK vir albei jare eindigende 31 Januarie. Vul slegs die syfers in wat met die vraagtekens (?) ooreenstem.

Gekonsolideer BPK
Staat van Finansiële Posisie (Balansstaat) soos op 31 Januarie

	2015	2014
BATES		
Niebedryfsbates		
Tasbare bates	?	?
Bedryfsbates	?	?
Voorraad	?	108 000
Handels- en ander ontvangbare rekeninge	150 000	193 000
Kontant en kontantekwivalente	?	?
Totale bates	?	1 531 000
EKWITEIT EN LASTE		
Aandeelhouersekuiteit	1 125 000	?
Aandelekapitaal	?	882 600
Behoue verdienste	?	?
Niebedryfslaste		
Verbandlening van Bidevest Finansiers	250 000	312 400
Bedryfslaste		
Handels- en ander bedrae betaalbaar	?	?
Totale ekuiteit en laste	?	?

(17)

VRAAG 3 KONTANTVLOEI EN VERHOUDINGSONTLEDING [65 punte; 40 minute]

Verwys na die Inligtingsboekie vir inligting aangaande Kadina Beperk.

- 3.1 Stel die aantekening by die kontantvloeistaat vir die rekonsiliasie van wins voor belasting en kontant gegenereer uit bedrywighede op 28 Februarie 2015 op.

Netto wins voor belasting	
Aansuiwering ten opsigte van:	
Bedryfswins voor die veranderinge in bedryfskapitaal	
Veranderinge in bedryfskapitaal	
Toename/Afname in voorraad	
Toename/Afname in debiteure	
Toename/Afname in krediteure	
Kontant gegenereer uit bedrywighede	

(16)

- 3.2 Voltooi die Kontantvloeistaat van Kadina Beperk vir die jaar geëindig 28 Februarie 2015. Toon alle berekeningbesonderhede tussen hakies.

Kontantvloei uit bedryfsaktiwiteite	
Kontant gegenereer uit bedrywighede	
Rente betaal ()	
Dividende betaal ()	
Belasting betaal ()	
Kontantvloei uit beleggingsaktiwiteite	(1 100 000)
Aankoop van niebedryfsbates	(1 150 000)
Opbrengs uit die verkoop van niebedryfsbates	50 000
Kontantvloei uit finansieringsaktiwiteite	
Opbrengs uit die uitreiking van aandelekapitaal	
Terugbetaling van kapitaalgedeelte van langtermynlening	(99 080)
Netto verandering in kontant en kontantekwivalente	
Kontant en kontantekwivalente aan die begin van die jaar	122 720
Kontant en kontantekwivalente aan die einde van die jaar	

(19)

3.3 Bereken die prys waarteen die nuwe aandele op 1 Maart 2014 uitgereik is.

--

(3)

3.4 Bereken die dividende per aandeel (DPA) vir die jaar geëindig 28 Februarie 2015.

--

(4)

3.5 Bereken die opbrengs op gemiddelde aandeelhouersekswiteit vir die jaar geëindig 28 Februarie 2015.

--

(5)

3.6 Moet Khuluse, 'n aandeelhouer in Kadina Beperk, gelukkig wees met die opbrengs wat hy op sy belegging ontvang? Motiveer jou antwoord deur na die verdienste per aandeel (VPA), dividende per aandeel (DPA) en opbrengs op gemiddelde aandeelhouersekswiteit te verwys.

(7)

- 3.7 Khuluse het 'n bietjie ekstra geld wat hy wil belê en hy oorweeg dit om nog aandele in Kadina Beperk te koop. Adviseer Khuluse of hy ekstra aandele moet koop of nie met verwysing na die netto batewaarde (NBW) en die markwaarde van die aandele.

(5)

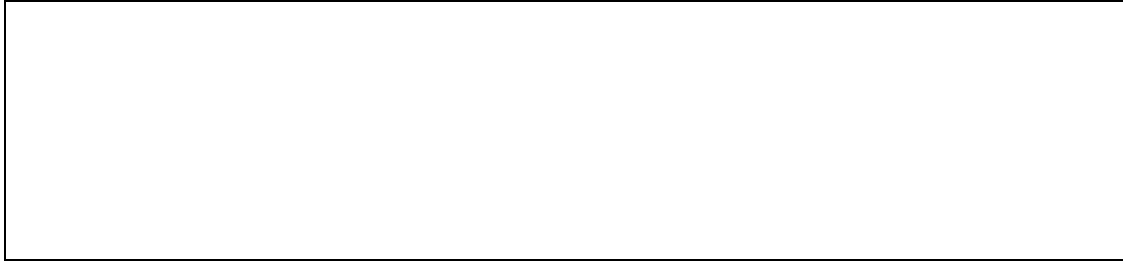
- 3.8 Kadina Beperk wil 'n gespesialiseerde stuk toerusting uit Switserland invoer teen 'n koste van twee miljoen rand. Die direkteur kan nie ooreenkom oor hoe om hierdie aankoop te finansier nie. Party stel voor dat nuwe aandele uitgereik word en ander wil 'n bykomende lening verkry. Wat sal na jou mening die beste bron van finansiering wees? Motiveer jou antwoord deur relevante aanwysers aan te haal.

(6)

VRAAG 4 BATEBESTUUR/VOORRAAD**[42 punte; 20 minute]**

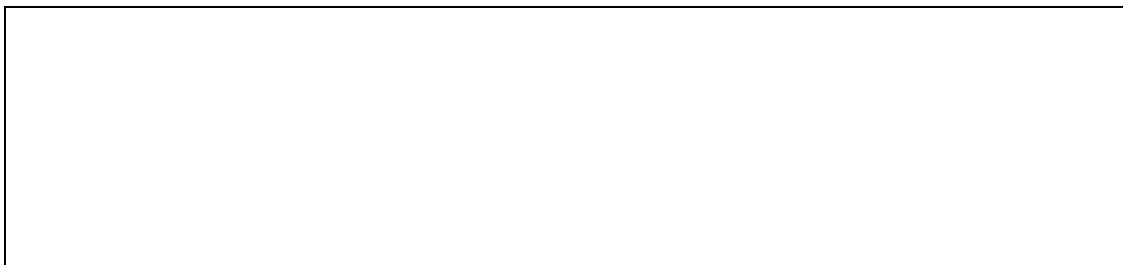
Verwys na die Inligtingsboekie vir inligting aangaande Spektrum Plastiek.

4.1 Bereken die waarde van die eindvoorraad soos op 31 Augustus 2014.



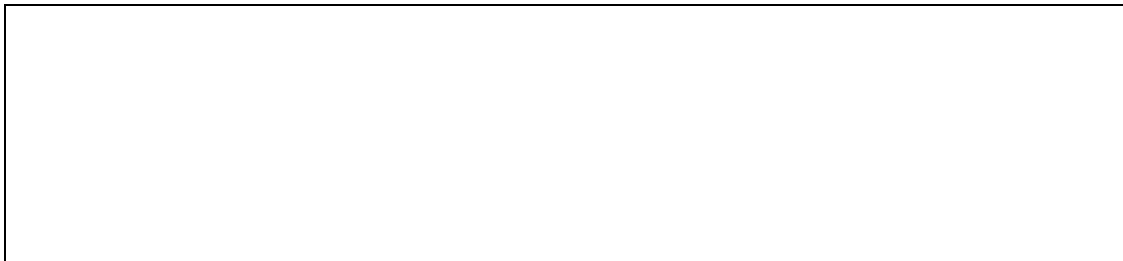
(4)

4.2 Bereken die koste van verkope vir die tydperk eindigende 31 Augustus 2014.




(4)

4.3 Bereken die bruto wins wat Spektrum Plastiek vir die tydperk eindigende 31 Augustus 2014 gemaak het.



(3)

4.4 Bereken die werklike winsgrenspersentasie wat Spektrum Plastiek vir die tydperk eindigende 31 Augustus 2014 behaal het.



(3)

- 4.5 Lewer kommentaar daaroor of die eienaar, Bruce Spektrum, gelukkig sal wees met die werklike winsgrenspersentasie wat behaal is. Motiveer jou antwoord.

(3)

- 4.6 Bruce Spektrum wil 500 plastiekhouders aan die plaaslike skool skenk as deel van sy Korporatiewe Sosiale Verantwoordelikeheidsprogram. Ontleed die effek wat hierdie skenking op elkeen van die volgende sal hê. Moenie die bedrag toon nie, maar merk die effek deur 'n X in die toepaslike blok te trek.

	TOENAME	AFNAME	GEEN EFFEK
Totale eenhede beskikbaar om te verkoop			

	TOENAME	AFNAME	GEEN EFFEK
Koste per eenheid			

	TOENAME	AFNAME	GEEN EFFEK
Inkomstebelasting betaalbaar vir die tydperk			

(5)

- 4.7 Bruce Spektrum oorweeg dit om van die gebruik van die gewoegdegemiddelde-metode oor te skakel na die EIEU-metode om voorraad te waardeer.

- 4.7.1 Sal 'n verandering na die EIEU-metode 'n hoër of laer voorraadwaardasie tot gevolg hê? Ondersteun jou antwoord deur 'n berekening te verskaf.

Antwoord:
Berekening:

(4)

4.7.2 Watter effek sal die verskil in die voorraadwaardasie op die bruto wins hê?

--

(1)

4.7.3 Verskaf twee punte wat Bruce Spektrum in ag moet neem voordat die waardasiemetode verander word.

Punt 1:
Punt 2:

(4)

4.8 Bruce Spektrum vermoed dat sy personeel plastiekhouders uit die voorraadkamer steel, maar kan dit nie bewys nie. Bereken hoeveel houders dalk gesteel kan wees.

--

(8)

4.9 Hoe kan 'n verandering van die periodieke voorraadstelsel na die deurlopende voorraadstelsel Spektrum Plastiek met sy voorraadbeheer help?

(3)

42

Totaal: 200 punte